

İKİNCİ BÖLÜM

ANTI - FAŞİST MÜCADELE

Faşizme karşı uluslararası ve ulusal düzeyde mücadele sürdürmek, günümüzde bütün devrimcilerin, yurtseverlerin, ilericilerin ve tüm demokratların en önemli demokrasi, bağımsızlık ve barış görevleri arasındadır.

Bu bakımdan anti-faşist mücadelenin günümüz dünyasında ve Türkiyesinde taşıdığı önem, faşizme karşı uluslararası ve ulusal düzeyde etkin mücadelenin ilkelerini ve yöntemlerini bütün kapsamıyla daha derinlemesine kavramamızı zorunlu kılmaktadır.

Faşizm Toplumsal Bir Yazgı Değildir :

Emperyalist burjuvazi ve özellikle günümüzde Amerikan emperyalizmi yağmacı ve yayılmacı siyasetini sürdürebilmek için mevcut tüm faşist rejimleri korumakta ve birçok ülkede faşizmin baş tertipçisi olmaktadır. Günümüz dünyasında özellikle ABD emperyalizmi birçok az gelişmiş ülkede yeni işbirlikçi, faşist rejimleri kurdurabilmek için büyük çabalar göstermektedir.

Fakat uluslararası finans kapitalin (tekelci sermayenin) ve onun çeşitli işbirlikçilerinin dünyanın çeşitli ülkelerinde faşizm getirmeleri ya

da bu doğrultuda çalışmaları olgusundan yola çıkarak yanlış sonuçlara varmamak gerekir. Uluslararası gericiğin, birçok ülkede faşizme başvurması, faşizmin kaçınılmaz olduğunu, emperyalist çağda toplumsal bir «yazgı» olduğunu göstermez. Çünkü, önceden de belirttiğimiz gibi, kapitalizmin hakim olduğu bir ülkede burjuva demokrasısından faşizme geçiş, uluslararası ve yerli tekeli sermayenin isteğine bağlı değildir. Faşizme, faşist tertip ve planlara, girişimlere, faşizm özelemlerine, çabalarına, ya da bir ülkedeki faşist tirmanışa karşı tüm devrimci-demokratik güçlerin vereceği mücadele ve göstereceği hazırlık düzeyi faşizm konusundaki belirleyici faktörlerin başında gelir. Başka bir ifadeyle, bir ülkede sınıf güçleri arasındaki denge, uluslararası koşullarla birlikte belli bir momentte faşizmin gelip gelmemesine veya bu faşist rejimin şiddetine, ömrünün kısalığına ya da uzunluğuna etkimekte bulunur. Faşizmi, sadece uluslararası ve yerli egemen tekeli burjuvazinin en gerici kesimlerinin iradesine bağlı görmek yanılıdır. Eğer bir ülkede veya belli bir dönemde anti-faşist güçler faşist güçlerden daha etkili ise, ya da hiç değilse bir denge durumu varsa, faşizme karşı işçi sınıfı başta olmak üzere en geniş kitleler, demokratik güçler örgütlü ve hazırlıklı ise, ve uluslararası devrimci-

demokratik güçlerin o toplum üzerindeki etkileri de, karşı-devrimci uluslararası güçlerden daha etkinse, faşist rejimin kurulması ya çok güçtür ya da imkânsızdır. Böyle bir ülkedeki faşist rejimler de uzun süre yaşarlı olamazlar.

«Sürekli Faşizm» Tezi, Özünde Kaderciliğe ve Teslimiyetçiliğe Varrır :

«Sürekli faşizm» tezlerini yayan serüvenci «sol»-sapma çizgisinin yanılığısı budur. Onlar, kitlelere inanmadıkları, kitlelerin gücüyle aktif mücadeleyi, değil, bireysel ve dar grupsal mücadeleyi öngördükleri için, faşizmi sadece emperyalizme bağlarlar. Faşizm olgusunda tek belirleyici faktör olarak emperyalizmi görürler. Bu gibi görüşleri ileri sürenler, şu Aristo mantığı ile hareket ederler. «Faşizm emperyalizm çağının olgusudur. Sömürge, yarı-sömürge veya bağımlı ülkelerde emperyalizm egemendir. Şu halde bu tür ülkelerin tümünde sürekli olarak faşizm vardır.»

Bu yanlış ve bilimsiz görüşler lafta ne kadar «keskin» ve «sol» gözükürse gözüksün, özünde pasifizmi, ve teslimiyetçiliği içerir. Çünkü, faşizm olgusunda tek belirleyici güç olarak emperyalizmi görür. Halkın, işçi sınıfı ve diğer emekçi kitlelerin iradesine, mücadelesine önem vermez. Toplumdaki sınıf mücadeleleri içinde,

faşizmin sadece tekelci sermaye tarafından başvurulmak istenen bir rejim olduğunu, ona karşı mücadele edildiği ve faşizme geçit verilmediği ölçüde faşizmin gelemeyeceğini kabul etmez.

Bu görüşün taşıdığı ikinci metafizik yanılgı da, burjuva demokrasisini idealize etmektir. Bugün Türkiye'de Cumhuriyetin başından beri sürekli faşizm bulunduğunu ileri sürerler ve bunun günümüz dünyasına özgü bir durum olduğunu söyleyerek «sömürge tipi faşizm» diye bilimde ve devrimci öğretide olmayan bir kavram icadederler. Sömürge tipi faşizm diye bilim dışı bir kategorik kavramı ileri sürerken, gelişkin kapitalist ülkelerdeki burjuva demokrasilerini ister istemez idealize ederler. Devrimci teorinin günümüzden çok önce mahkûm ettiği «saf demokrasi» ya da «salt demokrasi» kavramına düşerler. Yani batının gelişkin burjuva demokrasilerini bu anlamda idealleştirirler. Türkiye ve benzeri az gelişmiş ülkelerdeki kısıtlı burjuva demokrasilerini ise kendi icatları olan «sömürge tipi faşizm» kategorisine koyarlar. «Sol»-sapma unsurları işte bu noktada bir kez daha sağ sapma ile aynı paralele gelirler, yani batının gelişkin burjuva demokrasilerini yüceltip, kutsamış olurlar.

SAĞ SAPMA DEMOKRATİK MÜCADELEYİ MUTLAKLAŞTIRIR :

Bilindiği gibi «sağ»-sapmanın pratikteki başlıca özelliklerinden birisi, kitlelerin güncel ekonomik-demokratik taleplerini abartmak, mutlaklaştırmaktır. Sağ sapma güncel demokratik mücadeleyi mutlaklaştırıp yücelterek, batıda emekçi kitlelerin sahip olduğu demokratik ve ekonomik haklara, özgürlüklere ulaşmak için verilen mücadeleyi adeta «herşey'den ibaret» görür. İşçi sınıfı öncülüğünde, emekçi kitlelerin asli hedefi olan kendi öz iktidarlarını kurma amaçlarını ya hasır altı eder, veya bilinmeyen bir tarihe erteler. Yani kitlelere iktidar hedefini göstermez. Özellikle geri kalmış bir kapitalist ülkedeki sağ sapma eğilimi, kitlelerin karşısına ideal olarak batının daha gelişkin burjuva demokrasilerini koyar. Güncel ekonomik ve demokratik mücadelenin öneminin abartılıp yüceltilmesi ve mutlaklaştırılması onları bu önemli yanılgıya iter. Gene sağ sapma eğilimi, demokratik hak ve özgürlükleri mutlaklaştırmasının ve işçi sınıfı öncülüğündeki emekçi halk iktidarını «kaf dağının ardına itelemesinin» bir sonucu olarak, bu eğilimi taşıyan çizgilerde burjuva parlamentosu da mutlaklaştırılır ve bütün gelişkin demokrasilerdeki parlamento hedefine var-

mak notasında yoğunlaştırılır.

**SAĞ SAPMA GİBİ, «SOL» SAPMA
EĞİLİMİ DE «SAF DEMOKRASİ»
HAYALLERİ İÇİNDEDİR :**

Öte yandan «devrimci lafazanlık» ve «kof slogancılık» ile serüvenci bir siyaset güden «sol» sapma eğilimi de, «sömürge tipi faşizm» tezleri ile emperyalist metropollerdeki gelişkin burjuva demokrasilerini idealize etmiş olur. Burjuva demokrasilerinin emperyalist ülkelere özgü olduğunu, emperyalizme bağımlı az gelişmiş ülkelerde burjuva demokrasisi olamayacağını, bu ülkelerde sürekli faşizm bulunduğunu iddia eder. Böylece, faşizm olgusunda asıl belirleyici faktörün işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin örgütlenme ve mücadele düzeyleri olduğunu kabul etmediği gibi, «saf demokrasi» tezlerini anımsatan bir anlayış içinde, metropollerdeki burjuva demokrasilerini — bir başka açıdan, fakat özce aynı olarak, tıpkı sağ sapma gibi — idealize etmiş, yüceltmış olur. Bu çizgi bilime önem vermediği için, onları bilimle ikna etmek çabaları çoğu kez boşa çıkar. «sürekli faşizm», «sömürge tipi faşizm» tezlerini öne sürerek, emperyalist ülkeler (metropoller) dışında hiçbir kapitalist veya yarı-kapitalist ülkede (emperyaliz-

me bağımlı ülkede) burjuva demokrasisi olamayacağını ileri süren goşist eğilimler günümüzün çok somut olaylarına da gözlerini kaparlar.

Örneğin, bugün Türkiye ve bütün bağımlı ülkelerde sürekli faşizm olduğunu ileri sürenler, yarınki bir sosyal demokrat iktidarı da faşist olarak mı niteleyeceklerdir. Bugün Türkiyedeki son derece kısıtlı burjuva demokrasisine bakıp, bunu faşizm olarak tanımlayanlar ve buradan da genellemeye gidip, bir ülkede emperyalizmin hakimiyeti varsa, o ülkede sürekli olarak faşizm vardır diye metafizik bir tezi savunanlar, üretici güçler düzeyi bakımından bize yakın bir ülke olan Yunanistan'da, Portekiz'deki bugünkü gelişkin burjuva demokrasisine ne diyeceklerdir. Söz konusu ülkelerdeki bugünkü demokrasisler, en az birçok metropollerdeki kadar gelişkin bir burjuva demokratik rejimlerdir. Goşist «sürekli faşizm» tezine bakacak olursak, bugün sadece MC Türkiyesinde değil, Yunanistan ve Portekiz'de de faşizmin iktidarda olduğunu kabul etmemiz gerekir...

Serüvenci «sol» eğilimin bu konudaki belirgin mantığıyla konuya yaklaşırsak geri kalmış bir ülkedeki burjuva demokrasisi ile faşizm arasında fark yoktur, ya da aradaki fark önemsiz bir nicelikten ibarettir. Bu mantıkla hepsin-

de Őu veya bu biçimde sürekli olarak faşizm vardır. Bu mantıkla bakarsak, bugün İran'daki faşist rejim'le Türkiye'deki MC iktidarı, ya da hatta bir CHP iktidarı arasında, ya da Şili'deki faşist rejimle Yunanistan'da bugün varolan burjuva demokrasisi arasında nitel fark olmadığı gibi, örneğın, 12 Mart faşizmi ile bugünkü kısıtlı burjuva demokrasisi arasında, ya da 7 yıllık son Yunan faşizmi ile Yunanistan'daki bugünkü burjuva demokrasisi arasındaki fark da nitel değildir. «Sol»-sapma çizgisi bütün bu rejimlerin hepsine birden «faşizm» adı vererek işın içinden çıkmaktadır. Bu yüzden de zorlamalara giderek, bu gibi emperyalizme bağımlı ülkelerdeki kısıtlı burjuva demokrasilerine örtülü faşizm, gizli faşizm, «sömürge tipi faşizm» gibi adlar vermekte gerçekten faşist diktatörlüklere de «açık faşizm» demektir. Bu anlayış gerçekte faşizmi, emperyalist çağda, mukadder (kaçınılmaz) gören ve kitlelere inanmayan bir tavrıdır.

Faşizmin ne olup olmadığını bilimsel olarak görmenin önemi sadece basit bir teorik doğruyu kavramak gereğı olarak alınmamalıdır. Faşizmi sınıfsal temeliyle ve tüm karakteristikleriyle tanımanın önemi, faşizme karşı doğru mücadele verebilmeyi, doğru taktikleri ve yöntemleri uygulayabilmeyi getirir. Bu bakımdan, fa-

şizme karşı güçlü, etkili ve başarılı bir mücadele verebilmek için, herşeyden önce onu iyi tanımak gerekir. Bu nedenle, anti-faşist mücadelenin ana ilkelerini özetlerken, hem faşizm ve dolayısıyla hem de anti-faşist mücadele konusundaki sağ ve «sol» yanılgıları da yeniden ve yeniden göstermemiz gerekli olmaktadır.

FAŞİZME KARŞI MÜCADELE SINIFSA BİR MÜCADELEDİR :

Devrimci öğreti bize toplumsal olaylara temel olarak sınıfsal açıdan bakmamızı öğretmiştir. Bu nedenle, faşizmin, tanımını ve niteliklerini getirirken, yukarıda bu sınıfsal karakteri vurguladık.

Hiç kuşkusuz, faşizme karşı mücadele de SINIFSA bir mücadeledir. Mâdem ki faşizm, tekelci sermayenin en gerici kesimlerinin en kanlı, en şiddetli diktatörlüğüdür, şu halde anti-faşist mücadele de özünde, tekelci sermayeye karşı verilen mücadelenin faşizm veya faşist tırmanış koşullarında aldığı sınıf mücadelesi biçimlenişlerinden biridir.

İşte bu önemli nokta üzerinde dikkatle durmak gerekir. Faşizme karşı mücadele, bir sınıf mücadelesidir dedik. Ama hep bildiğimiz gibi sömürücü sınıflı bir toplumda sınıf mücadele-

leri birçok faktörü içinde barındıran karmaşık bir olgudur. Bu nedenle, işçi sınıfının ve tüm emekçilerin tekelleri burjuvaziye karşı verdiği mücadele, günümüz kapitalist dünyasındaki sınıf mücadelesinin başlıca ve temel birimini oluşturur.

Faşizme karşı verilen mücadele bir sınıf mücadelesidir, fakat tekelleri sermayeye karşı verilen her sınıf mücadelesi, anti-faşist mücadele değildir. Bu olguyu çok iyi kavramak gerekir. Bilimden ve somut gerçeklikten yola çıkarak diyebiliriz ki, faşizme karşı verilen mücadele, aslında tekelleri sermayeye karşı verilen sınıf mücadelesinin özgül bir biçimidir.

FAŞİZME KARŞI EN TUTARLI ve KARARLI GÜÇ İŞÇİ SINIFIDIR :

Bilindiği gibi, kapitalist bir ülkede, egemen tekelleri burjuvaziye karşı sürdürülen sınıfsal mücadelenin stratejik, taktik ve yöntemsel özellikleri vardır. Bunların belirlenmesi ise, o toplumun sınıfsal yapısına bağlıdır; mevcut koşullardaki «sınıf güçleri dengesine» bağlıdır. Bir ülkede faşizm durumu da, objektif ve sübjektif iç ve dış koşulların ortaya çıkardığı bir olgudur. Şu halde faşizme karşı mücadelenin ana hatlarını

incelerken, tekelci sermayeye karşı verilen esas sınıf mücadelesi perspektifi içinde, değişik bir durumun (faşizmin) ortaya çıktığını kabul etmek ve faşizm altında, faşizmle işbirliği yapan sınıf ve zümreler ile, faşizme karşı olan sınıf ve zümreleri ve de tarafsız kalan toplum kesimlerini sağlıklı ve doğru bir biçimde analiz etmek şarttır.

Faşizm, burjuvazinin tümünün sınıf diktatörlüğü değildir. Ayrıca tekelci burjuvazinin bile bütününe bir yönetimi değildir. Bu nedenle, faşizm koşullarında, egemen faşist yönetime karşı verilecek mücadele çok daha değişik ittifakları, taktikleri ve şiarları içerir.

Sık sık belirttiğimiz gibi, faşizmin baş düşmanı işçi sınıfıdır. Onun öncüsü olan sosyalist güçlerdir, sosyalist örgütlenmedir. faşizmin esas hedefi ve herşeyden ve herkesten önce işçi sınıfının mücadelesini, bastırmak, onun düşüncesini yasaklayıp susturmaktır. Çünkü, tekelci sermayeye karşı mücadelenin başını çeken güç işçi sınıfıdır, bu mücadelenin öncü ideolojisi de işçi sınıfının öğretisidir.

Böylelikle, faşizme karşı çıkan güçlerin başında işçi sınıfı gelir. Bilindiği gibi işçi sınıfı, çağımızın en devrimci, sonuna kadar devrimci biricik öncü sınıfıdır.

FAŞİZME KARŞI MÜCADELE BİR CEPHE MÜCADELESİDİR :

İşçi sınıfı, tekelci burjuvaziye karşı verdiği kendi sınıfsal mücadelesinde hiçbir zaman yalnız ve müttefiksiz değildir. Esasen stratejiyi ve taktikleri gerekli kılan olgu da işte bu noktadan kaynaklanmaktadır. Tekelci sermaye ile çelişki- de bulunan tüm emekçi kesimler, ara tabakalar da objektif olarak bu mücadeleye kazanılabilir. Bu nedenle, tekelci sermayeye karşı mücadele, mutlaka bir **cephe mücadelesi** biçimindedir.

Tekelci sermayenin en gerici kesimleri faşizme başvurdukları, bir faşist komplo ile iktidarı ele geçirdikleri veya faşizmi iktidara getirmek, burjuva demokratik devleti faşistleştirmek istedikleri zaman, onun karşısına işçi sınıfı öncülüğündeki geniş emekçi kitlelerin anti-faşist cephesi dikilir. Faşizm koşulları altında, belki ara tabakalardan, işçi karakterli olmayan emekçi kesimlerden bir kısmı yılar, siner ve geçici bir süre için geri çekilebilir, ama, sınıf güçleri açısından, bir ülkede faşizmin iktidara gelmesi, objektif olarak devrimci-demokratik cephenin sınırlarının gelişmesinin zeminini hazırlar. Özellikle, eğer faşizmin ömrü uzun sürerse, giderek daha fazla sosyal zümre, giderek daha

geniş kitleler bu yoğun sömürü ve baskıya başkaldırırlar. Bu nedenle, şaşmaz bir ilke olarak belirtmeliyiz ki, faşizmin iktidara geldiği veya gelmek üzere bulunduğu koşullarda, burjuva demokrasisi döneminden daha geniş bir sınıfsal ittifak kurmak, daha geniş bir devrimci-demokratik cephe oluşturmak gerekir. Çünkü cephenin genişlemesinin objektif bir zemini doğmuştur.

Gene, yukarıda da belirttiğimiz gibi, faşizm koşullarında sadece emekçi karakterli toplum kesimleri zarar görmez, aynı zamanda emekçi karakterli olmayan toplum kesimleri de, bir kısım burjuva kesimler ve hatta bir kısım tekelci burjuvalar bile zarar görürler. Faşizm, başta işçi sınıfı ve onun öncü sosyalist gücü olmak üzere, tüm ilerici demokrat kesimleri tehdit eder, baskısı altına alır, onların çıkarlarına saldırır. Bu nedenle, kendisi emekçi karakterli olmayan ve tekelci burjuvaziye uzlaşmaz çelişkisi bulunmayan bir kısım liberal burjuva kesimlerinde, faşizm altında egemen tekelci gruplar ve faşist yönetim ile çelişkisi — gene uzlaşmaz olmakla birlikte — derinleşir.

Öyleyse, faşizme karşı mücadeleye işçi sınıfı başta olmak üzere, en geniş emekçi sınıf ve zümreleri ve emekçi nitelikli olmayan liberal

güçleri katmak mümkündür.

Yukarıda özetlediğimiz sınıfsal gerçekler, faşizme karşı mücadelenin, normal zamanlardakinden daha geniş bir ittifaklar zincirini ve daha kapsamlı bir cepheyi oluşturmak zorunluluğunu ortaya çıkarır.

SEKTER ve KUYRUKÇU TAVIRLAR ANTI-FAŞİST MÜCADELEYİ ZAAFA UĞRATIR :

Bu konuda en büyük sorumluluk hiç kuşkusuz işçi sınıfına düşer. İşçi sınıfının sosyalist güçleri, faşizme karşı en kararlı, en tutarlı ve sonuna kadar devrimci, azimli mücadeleyi sürdürececek biricik öncü güçtürler. Ara tabakalar faşizm karşısında yalpalayabilir, mütereddit kalabilir.

Bu gerçeklikten ötürü şu üç noktayı çok iyi kavramamız gerekir.

- 1 — Anti-faşist mücadele, sadece işçi sınıfının sadece emekçilerin mücadelesi değildir. Emekçi karakterli olmayan fakat faşizme karşı çıkan tüm liberal, demokratik toplum kesimlerini, anti-faşist mücadeleye mutlaka kazandıracak bir politika izlemek gerekir.
- 2 — Fakat bu politika güdülürken, sözko-

nusu güçlerden büyük görevler beklemek, bir başka deyimle, geniş cephe gereksinmesini, kuyrukçu bir tarzda yorumlayıp, sözkonusu liberal demokrat güçlere büyük misyonlar vermek, mücadelenin ana görevini o kesimlere bağlamak, kuyrukçuluktan başka birşey değildir.

- 3 — Buna karşılık, cephe mücadelesi gereğini kavrayamamak, veya sözde kabul edip, özde reddetmek, sekter tutumlara düşüp, anti-faşist mücadelede işçi sınıfının ve diğer emekçi kesimleri yalnız bırakmak, faşizme karşı en geniş güçleri anti-faşist bir platformda birleştirememek, bu yolda ciddi çalışma yapmamak, yapılan çalışmalarda sekter, ilkesiz ve ayrılıkçı tutumlar gütmek, anti-faşist mücadeleyi zaafa uğratar.

Anti-faşist mücadelenin bir geniş cephe mücadelesi olduğu gerçeğini sağa yani kuyrukçuluğa kaydıran eğilim de, veya «sola» yani sektarizme ve kapalı kapıcılığa kaydıran tavır da, her ikisi de, anti-faşist mücadeleye zarar verir.

Faşizme karşı mücadelenin sınıf güçleri, o

ülkenin sınıfsal yapısından ve ondaki sınıfsal ilişki ve çelişkilerden kaynaklanır. Bu konuda şablonlar çıkarmak mümkün değildir. Ama, faşizme karşı mücadelenin, sınıfsal olarak, normal koşullardakinden daha geniş ittifakları öngördüğünü, fakat bu ittifaklara kuyrukçu ya da ayrılıkçı tarzda yaklaşmamak zorunluluğunu iyi kavramak şarttır.

Faşizme karşı birleşik bir cephe hareketi, herşeyden önce, o anki taktik hedefin, acil mücadelenin faşizmi öngördüğünü, en önde çözülmesi gereken baş çelişkinin herşeyden önce faşizmi yıkağı, tasfiye etmeğı gerektirdiğini kavramak lâzımdır. Faşizmin iktidarda olduğu ya da iktidara gelmekte olduğu bir koşullar bütününde, ana vuruş darbesinin istikameti faşizm'dir. Yani bütün demokratik güçleri faşizme karşı, örgütlü ve bir program etrafında birleştirmek, o anki en acil devrimci ve demokratik görevdir.

ANTI-FAŞİST MÜCADELE, MERKEZİ DÜZEYDE POLİTİK BİR HAREKETTİR :

Faşizme karşı mücadele başıbozuk bir mücadele değildir kuşkusuz. Örgütlü, programlı ve disiplinli bir mücadeledir. Gene faşizme karşı mücadele herşeyden önce politik bir mücadele-

dir. Devrimci ve demokrat tüm siyasal örgütlerin anti-faşist planda güç ve işbirliği yapmasını, bunun ilkelere, protokollere ve merkezi organlara kavuşturulmasını öngörür. İşçi sınıfının ve diğer anti-faşist güçlerin mesleki (ekonomik-demokratik) örgütlerinin yeri, siyasal platformdaki bu anti-faşist cepheyi kendi kitle güçleriyle, örgütleriyle desteklemektir. Faşizme karşı mücadelede başı hiçbir zaman ekonomik ve demokratik mesleki örgütler (yani sendikalar, diğer kitle örgütleri) çekmez. Cepheyi oluşturacak olan asli güç, devrimci ve demokratik politik güçler, yani siyasi örgütlerdir. Bu sınıf ve zümrelerin demokratik, mesleki (ekonomik) yığın örgütlerinin görevi ise, anti-faşist mücadeleye, politik güdüm öncülüğünde katılmaktır.

Anti-faşist mücadelenin güçbirliğinde, ekonomik örgütlere öncülük tanıyan anlayış, gerçekte ekonomizm adı verilen yanlış bir tutumun sonucudur. Özellikle bugün Türkiyemizde, devrimci ve demokrat siyasal güçler arasında bir dağınıklık sürüp gittiği için, anti-faşist güçbirliği çalışmaları şimdilik meslek örgütleri düzeyinde yapılmaktadır. Ama şayet, faşizme karşı mücadele esas olarak bir politik mücadele ise, — ki hiç kuşkusuz öyledir — antifaşist işbirliğinin esas tayin edici ittifaklarının da bu işbir-

liğine katılacak sınıf ve zümrelerin politik örgütleri düzeyinde merkezi olarak düzenlenmesi gerekir.

Bugün ülkemizdeki geçici koşullardan yola çıkarak yanılıya düşmemek gerekir. Türkiye'de devrimci ve demokratik siyasi güçler (örgütler) arasında eğer bugüne dek anti-faşist bir demokratik cephe kurulamadıysa, bu durum geçici ve sübjektif bir olgudur. Böyle bir olgu, hiçbir zaman anti-faşist mücadeleyi sadece sendikalar, diğer meslek kuruluşları, kadın ve gençlik dernekleri düzeyine indirgememizi meşru görmez. Zaten bugüne dek bu meslek kuruluşları tarafından yürütülen kısmi güçbirliklerinin kalıcı ve başarılı olamamasının nedeni de, anti-faşist cephenin politik platformdan yoksun olmasıdır.

Bunun yanısıra önemli bir noktayı daha belirtmeliyiz. Anti-faşist cephe mücadelesini tepede birtakım devrimci ve demokrat partilerin faşizme karşı yaptıkları ortak protokollerden, anti-faşist mücadele çağrılarında veya bildiri-lerden ibaret sanmak büyük bir yanılıdır. Devrimci ve demokrat politik güçler anti-faşist cepheyi siyasal ve ekonomik örgütlerin taban birimlerine, en alt organlarına, hatta sempatanlarının eylem birliğine kadar indirgemek, yani

bu mücadeleyi kitlelere maletmek zorundadırlar.

ANTI-FAŞİST MÜCADELE ve SOSYAL DEMOKRASİ :

Daha önce de belirttiğimiz gibi, tarihsel pratik deneyler göstermiştir ki, faşizme karşı mücadelede sosyal demokrasi çizgisi kararlı ve tutarlı bir tavır izlemez. Özellikle, iki Dünya Savaşı arasındaki dönemde Avrupa'da birçok sosyal demokrat partinin faşizm ile uzlaştığını biliyoruz. Oysa genellikle işçi sınıfı partileri 1920'lerin başından itibaren sosyal demokrat parti ve sendikalarla eylem birliği ve birleşik cepheler oluşturmak, kitlelerin acil demokratik mücadele talepleri etrafında birleştirilebilmesi için ısrarlı çabalar göstermişlerdir. Bu çabalar, faşizm, İtalya'da ve bazı Doğu Avrupa ya da Balkan ülkelerinde iktidara geldikten sonra ve özellikle 1930'ların başlarında Almanya'da Nazizim iktidarı ele geçirdikten sonra büsbütün yoğunlaştırılmıştı. Buna rağmen sosyal demokrat partiler ve yöneticiler, kimi faşizmi ciddiye almadığı için, kimi bunu kendisi için bir tehlike görmediği için işçi sınıfı partilerinin yaptıkları bu eylem birliği çağrılarını ve çabalarına yardımcı olmamışlar, tersine onlara karşı düşmanca tutum göstermişlerdir.

Sonuçta faşizm birçok Avrupa ülkesini kapsıy kavurmuş ve sadece işçi sınıfı partilerini değil, aynı zamanda sosyal demokrat akımları da ezmiş, derken İkinci Dünya Savaşını başlatarak insanlığı kana bulamıştır.

İşçi sınıfı partilerinin sosyal demokrat liderlerle, faşizme karşı ve kitlelerin acil ekonomik-demokratik talepleri etrafında politik işbirliği ve eylem birliği yapmak için önemli çabalar gösterirler, ama bu merkezi düzeydeki politik birliği, tabana, geniş emekçi kitlelere ve kitle örgütlerinin tabanlarına kadar yaymak zorunludur. Başka türlü, faşizme karşı emekçi kitleler seferber edilemez.

Sosyal demokrat liderler böyle bir anti-faşist eylem birliğine ve demokratik cephe hareketine katılmadıkları takdirde, bu durumda işçi sınıfı partileri, yöneticileri atlayarak sendikaların, kooperatiflerin ve diğer meslek örgütlerinin tabanlarında ve kitleler içinde anti-faşist eylem birliğini gerçekleştirmeğe çalışırlar.

Avrupa'da gerek İkinci Dünya Savaşı öncesinde, gerekse İkinci Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında, anti-faşist mücadelelerin başını işçi sınıfı partileri çekmişlerdir. Nazi emperyalizminin işgaline ve yerli işbirlikçi faşist rejime karşı Fransızların ünlü rezistans (mukavemet)

hareketinin merkezi politik yönlendirici gücü Fransız işçi sınıfı partisiydi. Birçok Avrupa, Doğu Avrupa ve Balkan ülkesi için de durum aynıydı.

Faşizmin insanlığa getirdiği felaketlerin şiddeti daha iyi kavrandıktan sonra, özellikle İkinci Dünya Savaşından sonra, Doğu Avrupa'da sosyalist ülkeler kurulurken, Batı Avrupanın kapitalist ülkelerinde de faşizm düşmanlığı kitleler içinde alabildiğine yayıldı, halkların anti-faşist öfkesi ve kararlılığı özellikle tüm Avrupayı sardı. Bu nedenle, bütün Avrupanın sosyal demokrat partileri bu güçlü anti-faşist nefreti ve bilinci gözönüne almak zorunda kalmaktadırlar. Bu da Avrupa'da iktidarda veya muhalefette olan sosyal demokrat partilerin İkinci Dünya Savaşı öncesine kıyasla faşizme karşı daha net tutum almalarını ve gerek uluslararası, gerekse ulusal düzeylerde politikalarını daha demokratik olarak ayarlamalarını doğurmaktadır.

ANTI-FAŞİST MÜCADELENİN BAĞIMSIZLIK VE BARIŞ MÜCADELESİYLE BAĞINTISI

Bir ülkede iktidara gelmiş olan veya gelmek isteyen faşizme karşı tüm devrimci ve de-

mokratik güçlerin verdikleri mücadele, esas olarak faşizmi ve onun ardındaki emperyalist, tekelci güçleri hedef alır. Fakat faşizme karşı mücadelenin asli gücü emekçi halk yığınları olduğu, ve önceden de belirttiğimiz gibi, anti-faşist mücadele **sınıfsal bir mücadele** niteliğini taşıdığı için, faşizme karşı verilen demokrasi mücadelesinin bağımsızlık ve barış mücadelesiyle de yakın bağlantısı vardır.

Çünkü; birincisi, faşizm, emperyalizmden bağımsız bir olgu değildir. İkincisi, emperyalist burjuvazi ve özellikle Amerikan emperyalizmi, kendi yayılcı siyasetini sürdürebilmek ve birçok az gelişmiş ülke üzerindeki tahakkümünü sürdürebilmek için, o ülkelerde faşizmi iktidara getirmeğe çalışmaktadır.

Faşizmin emperyalizmle olan ilişkilerini net bir şekilde kavradıktan sonra, emperyalizmin belirgin karakteristiklerinden olan militarist ve hegemonyacı-yayılcı siyaseti de faşizmden ayrı göremeyiz.

Sorunu Türkiye'nin somut gerçekliğinde ele aldığımızda, şu olgular inkâr edilmez bir şekilde göze çarpar.

Bugün Amerikan emperyalizmi Türkiye'deki faşist güçlerin ve faşist partilerin arkasındaki başlıca güçtür. Amerikan emperyalizminin kan-

lı casusluk, tedhiş ve cinayet örgütü CİA Türkiye’de gerek gizli-açık polis örgütlerinde yönlendirici durumdadır, gerekse ordu içinde ve diğer devlet kademelerinde yoğun bir faaliyet halindedir. Bunun dışındaki birçok kurumda da CİA çalışma göstermektedir. CİA’nın Türkiye’deki ve bölgedeki varlığı, genel olarak emperyalist burjuvazinin ve **özel olarak Amerikan emperyalizminin** Türkiye’deki ekonomik çıkarlarına dayalı politik, askeri çıkarlarını casusluk (espionage) ve gizli polis yöntemleriyle korumaktır. Gene CİA’nın Türkiye ve benzeri bağımlı ülkelerdeki başlıca çabalarından birisi yerli gerici rejimleri ayakta tutabilmek için yol gösterici olmak ve gerektiği takdirde daha da gerici bir rejimin, örneğin faşizmin, güçlenmesine, iktidara gelmesine değin çalışmaları yönetmektir. Son yıllardan birkaç örnek vermekle yetinelim. Türkiye’de 12 Mart faşizminin baş tertipçisinin CİA olduğunu ciddi bir İtalyan dergisi, ayrıntılı bilgilerle açıklamıştı. 12 Mart döneminde yayınlanan bu yazı, Türkiye kamu oyunundan gizlendi. Gene 1967’de Yunanistan’daki faşist Papadopoulos darbesinin tertipçisinin CİA olduğunu tüm dünya kamu oyu bilmektedir. Hatta, faşist Papadopoulos demokratik güçler karşısında gerilemeğe başladıktan ve AET emperyalizmi ile ilişkiler aramağa giriştikten sonra, 1973 Kası-

mında onu da devirip yerine faşist Yuannidis-Gizikis ikilisinin Amerikancı çıkarlar adına faşist yönetimde egemenliğini sağlayan başlıca güç, ABD işbirlikçisi Yunan tekelleri ile birlikte CIA olmuştur.

CIA'nın son yıllarda düzenlediği en hunhar ve belirgin faşist komplolardan birisi Şili dramıdır. Şili'de Halk Birliği hükümetinin faşist bir darbeyle devrilip, ülkenin kana boğulmasında, onbinlerce kişinin öldürülmesinde baş rolü CIA oynamıştı. Daha geriye gidecek olursak, bugün Endonezya'daki faşist Suharto rejimini iktidara getiren ve bir milyona yakın sosyalist ve yurt-severi katlettiren güçler arasında gene CIA gelmekteydi. 1971'de Bolivya'daki faşist darbenin tertipçisi gene CIA idi. 1972'de Filipinlerdeki faşist komplonun da ardında gene CIA vardı. 1976 yılından örnek verecek olursak, Arjantin ve Tayland'daki faşist darbeleri ABD emperyalizmi, kendi kanlı örgütü CIA aracılığı ile yerli işbirlikçi faşist güçlerle birlikte tezgahlamıştır. Aynı olguyu, Bangladeş'de ulusal kurtuluşçu Muciburrahman rejimini devirip, faşist Müştak Ahmet darbesinin tertipçisi gene ABD emperyalizmi ve CIA'dır. Öte yandan monarşik faşist bir diktatörlük olan Şah rejiminin arkasındaki en büyük güç gene ABD emperyalizmidir ve Şa-

hın kanlı polis örgütü Savak, CIA'nın güdümündedir. Aynı gerçeklik, Güney Kore'deki faşist Park rejimi için de geçerlidir.

Örnekleri daha da çoğaltmağa gerek yok. Görüldüğü gibi günümüzdeki faşist rejimlerin hemen hemen istisnasız hepsi, ABD emperyalizminin militarist ve yayılmacı siyasetinin bekçiliğini yapmaktadırlar.

ABD nin faşist komplolarının ve kendisine bağlı faşist rejimler beslemesinin amaçlarından birisi, hiç kuşkusuz sözkonusu ülkeleri tahakküm altında tutma isteğidir.

Bu nedenle faşizme karşı verilen mücadele, aynı zamanda emperyalizme ve özellikle emperyalizmin en kanlı gücü ABD emperyalizmine karşı verilen bağımsızlık mücadelesiyle de sıkı sıkıya bağıntılıdır. Faşist rejimler, buldukları ülkelerde ve bölgelerdeki ulusal kurtuluş hareketinin en azılı Amerikancı düşmandırlar.

Öte yandan, Amerikan emperyalizminin en sadık köleleri olan işbirlikçi-faşist rejimler, dünyanın birçok bölgesinde ABD emperyalizminin savaççı ve militarist çıkarlarını korumaktadırlar. Yani dünya barışının baş düşmanı olan emperyalist burjuvazi ve özellikle ABD emperyalizmi, **dünya devrimci sürecine** (sosyalist sisteme, ulusal kurtuluş hareketine ve uluslararası

işçi sınıfı hareketine) karşı ve savaşçı, yayılmacı ve yağmacı siyasetinde faşist piyonları kulanmaktadır. Dünya devrimci sürecine ve sosyalist sistemin öncülük ettiği dünya barışsever güçlerine —dünya barışına— karşı emperyalist ve militarist politikada bu işbirlikçi-faşist rejimler önemli bir rol sahibidirler.

Bu nedenle faşizme karşı verilen mücadele aynı zamanda dünya ve bölge barışı için verilen mücadele ile çok yakından ilişkilidir.

Yukarıda kısaca izah ettiğimiz nedenden ötürü, demokrasi mücadelesi ile bağımsızlık ve barış mücadelesini birbirinden soyutlamak mümkün değildir. Hiç kuşkusuz, anti-faşist mücadeleye katılan güçlerin bir kısmı —özellikle emekçi karakterli olmayan liberal güçler — bağımsızlık mücadelesine katılmayabilirler, yani anti-emperyalist karakterli olmayan bazı demokratik güçler, anti-faşist mücadelede yer alabilirler. Bu nedenle anti-faşist mücadelenin tüm sınıf güçleri anti-emperyalist mücadelenin de güçleri değildir. Ama, bilindiği gibi, hem anti-emperyalist hem de anti-faşist mücadelenin asli sınıf güçleri, hiç kuşkusuz işçi sınıfı ve diğer emekçi halk güçleridir. Anti-emperyalist olmayan, fakat anti-faşist mücadeleye katılabilen liberal eğilimli burjuva kesimlerini hiçbir zaman

anti-faşist mücadelede belirleyici olarak görmemek gerekir. Bu nedenle, bu gibi zümrelerin, anti-faşist mücadelede yer alabildiği halde, anti-emperyalist mücadeleye katılmamaları, faşizme karşı mücadelenin aynı zamanda bağımsızlık mücadelesi olduğu ve gene barış mücadelesiyle yakından ilişkili bulunduğu gerçeğini gölgelemez ve değiştirmez.

Gene bunun tersi durumların sözkonusu olduğu olaylar da vardır. Anti-faşist mücadeleye katılmayan bir kısım güçler, emperyalizmin silahlı istilası sözkonusu olduğunda, anti-emperyalist mücadeleye katılabilirler. Fakat, kesin bir olgu olarak belirtmeliyiz ki anti-faşist mücadeleyi anti-emperyalist mücadele ile bütünleştirememiş olan güçler, her iki mücadelede de belirleyici rol oynayan emekçi halk kesimleri değildir, ikincil ve hatta üçüncül derecedeki güçlerdir.

Faşizme karşı mücadelenin asli gücü olan işçi sınıfı ve diğer emekçi kitleler, aynı zamanda anti-faşist mücadeleyi, anti-emperyalist mücadele ve hedefler ile bütünleştirmişlerdir.

Şu halde, demokrasi mücadelesi ile bağımsızlık ve barış mücadelesi diyalektik bir bütündür. Çeşitli koşullarda ve durumlarda bu üçlü bütünün şu veya bu yanı ön plana çı-

kabilir, taktik planda bunlardan birisi veya diğeri, ya da ikisi, bazı durumlarda üçü birden aynı derecede ağır basabilir, ama daima bu üç mücadele birbiriyle bir bütün teşkil eder. Bu olguya en belirgin örneği İkinci Dünya Savaşı sırasında Nazi emperyalizmine karşı verilen mücadelede görmek mümkündür. Örneğin, Nazi işgali altındaki ülkelerde Nazilere ve yerli işbirlikçilerine karşı verilen mücadele, hem faşizme karşı mücadele, hem emperyalizme karşı, hem de emperyalist işgale karşı verilen mücadeleydi ve bu ikili mücadele aynı zamanda, dünya barışı için (savaşın sona ermesi uğruna) verilen mücadelenin de kendisiydi. Günümüzde, herhangi bir emperyalist savaş durumu olmadan da, sürdürülen anti-faşist mücadeleler, aynı zamanda ezilen halkların bağımsızlığı ve dünya barışı için verilen topyekûn mücadeleden bağımsız değildir.

Faşizmin emperyalizme ait bir olgu olduğunu bildiğimize göre, anti-faşist mücadelenin de sadece ulusal çaptaki bir uğraş olmayacağını kolayca anlarız. Gerçi herhangi bir ülkedeki faşist rejime veya faşist tırmanışa karşı verilen mücadelede esas belirleyici güç hiç kuşkusuz o ülkenin işçi sınıfı ve diğer halk güçleridir. Ama bu güçler, uluslararası planda hiçbir zaman yalnız değildir. Nasıl ki, faşizm ev-

rensel ve uluslararası bir olgu ise, faşizme karşı mücadele de, aynı şekilde evrensel bir olgudur ve uluslararası devrimci-demokratik mücadeleyle yakından ilişkilidir.

Emperyalist burjuvazinin dünya çapındaki baş düşmanı hiç kuşkusuz işçi sınıfıdır. Bu nedenle, emperyalizmin gerici politikasının kimi ülkede başvurduğu biçimlerden birisi olan faşizme karşı mücadele, dünya devrimci sürecinin uluslararası düzeyde emperyalizme karşı verdiği topyekûn mücadeleden bağımsız olamaz. Tüm dünya halkları emperyalist burjuvaziye karşı çok yönlü bir mücadele sürdürmektedirler, bu mücadelede, faşist bir rejim altında yaşayan halkların; faşizme karşı verdiği mücadelede, aynı zamanda emperyalizme karşı verilen bir mücadele olduğundan, uluslararası düzeyde diğer halkların topyekûn anti-emperyalist mücadelesinin bir parçasıdır.

Emperyalizme karşı uluslararası düzeyde verilen mücadele güç ve başarı kazandıkça, emperyalist burjuvazi gitgide geriletildikçe, hiç kuşkusuz daha az sayıdaki ülkede egemenliğini koruyabilecek ve faşizm tehlikesi daha da azalacaktır. Aynı şekilde, emperyalizmin ve uluslararası gericiliğin birtakım ülkelerde başvurduğu faşist rejimlerin bir an önce yıkılması,

uluslararası düzeyde, emperyalizmin geriletilmesi çabalarına da güç katacaktır. Faşizmin iktidarda olduğu ülkelerdeki devrimci-demokratik güçlerin, bu rejimlere karşı verdikleri mücadelenin başarısı, uluslararası düzeyde emperyalizme ve gericiliğe karşı verilen mücadelenin de başarısıdır.

İşte bu nedenle, faşizmle karşı karşıya bulunan halkların verdiği devrimci ve demokratik mücadele, daima dünyanın diğer devrimci ve demokratik güçlerinden güçlü ve geniş çapta bir uluslararası destek görür. Anti-faşist mücadelede uluslararası dayanışma, başarının çok önemli faktörlerinden birisidir.

Anti-faşist mücadelenin uluslararası dayanışmasının en iyi örneklerinden birisini Şili olayında görmekteyiz. Şili'de faşizm iktidara gelmeden önce ve geldikten sonra, güçlü bir uluslararası dayanışma olmuştur. Ve dünya çapındaki bu dayanışma her geçen gün güçlenmektedir. Gene, İspanya iç savaşı sırasında meşru halk iktidarına karşı, faşistler iç savaşı başlattıkları zaman, dünyanın dört bir köşesinden devrimci ve demokratik güçler İspanya Cumhuriyetlerini desteklemişler hatta dünyanın çok sayıdaki ülkesinden on binlerce gönüllü, devrimci tugaylar oluşturarak, İspanya'da faşistlere karşı silahlı

mücadele vermek için İspanyol halkının yardımına koşmuşlardı.

Bugün de dünyamızın devrimci-demokratik güçleri sadece Şili'de, İspanya'da, İran'da, Kore'de değil, bütün faşist rejimli ülkelerdeki anti-faşist mücadeleyi desteklemektedirler ve uluslararası düzeydeki anti-faşist dayanışma gündün güne güçlenmekte ve yaygınlaşmaktadır.

FAŞİZME KARŞI İDEOLOJİK MÜCADELE:

Faşizme karşı demokratik mücadelenin çok önemli bir yanını da, anti-faşist planda verilen ideolojik mücadele teşkil eder. Faşizmin iktidarda olmadığı veya tırmanış halinde bulunmadığı kapitalist ülkelerde bile, faşizme karşı düşünce planında verilen mücadele büyük önem taşır. Çünkü hemen hemen bütün sömürücü sınıflı ülkelerde, ister güçlü, isterse güçsüz olsun, ya da gizli veya açık biçimde olsun faşist partiler, gruplar vardır. Ayrıca faşizmin işine gelen şoven, militarist, milliyetçi ve anti-demokratik, halk düşmanı görüşler ve ideolojiler, en gelişkin burjuva demokrasilerinde bile derece derece varlığını veya etkinliğini sürdürür. Bu bakımdan, faşizmin iktidarda olmadığı kapitalist ülkelerde de, hatta geniş burjuva demokrasilerinde bile anti-faşist ideolojik mücadele büyük önem taşır.

Faşizme karşı düşünsel planda verilen mücadele, başlıca şu noktaları içerir:

— Genel olarak burjuvazi ve özel olarak faşist propaganda, devleti sınıflarüstü bir güç olarak gösterip, yüceltir, mutlaklaştırır. Faşizm burjuva devletini toplumun ve sosyal güçlerin, sınıfların üstünde gösterip, «otorite» adı altında mutlak ve askeri-bürokratik despotizmi güçlendirmeye çalışır. Bu nedenle, faşizme karşı mücadele burjuva devletinin sınıfsal karakterini göstermek ve geniş emekçi yığınların demokratik mücadelesinin ve ağırlığının önemini göstermek çok önemli bir demokratik ve düşünsel görevdir.

— Faşist güçler genellikle, bilinçsiz küçük burjuva diğer emekçi kesimlerde, —ama özellikle ara tabakalarda— «otorite ihtiyacı» yaratarak kendi kanlı diktatörlüğünü kurmak için elverişli bir toplum psikolojisi yaratmağa çalışır. Faşistlerin iktidar hazırlıkları içinde silahlı faşist cinayet şebekelerinin tedhiş ve saldırı hareketleri önemli bir yer tutar.

Faşist partilerin silahlı saldırgan gruplarının kullandıkları yöntem, kitlelere ve kitle hareketlerine, ya da kitlelerin ileri kesimlerine, unsurlarına karşı bireysel tedhiş metotlarıyla sokak hareketleri yaratmak ve bunları kamu oyun-

da abartmak, «otorite boşluğu var», «Devlet otoritesi sarsıldı», «anarşi kol geziyor», «otoriter bir yönetim lâzım», «devletin bütünlüğü elden gidiyor»... vb. gibilerinden propaganda ve demagojilerle, özellikle toplumun ara tabakalarında destek aramaktır.

İşte faşist propagandaya karşı verilecek düşünsel mücadelede, bütün bu demagojileri boşa çıkaracak, etkisizleştirecek bir tutum izlemek ve bir yandan faşizmin ve burjuva devletin sınıfsal karakterini gösterirken, öte yandan faşist ajitasyonlara karşı, en geniş demokratik kesimlerle birlikte, demokratik hak ve özgürlükleri savunmak, kitlelerin demokratik mücadelesini güçlendirmek, faşistlerin bireysel yöntemlerine, **kitle yöntemleriyle**, örgütlü, disiplinli yığın hareketleriyle karşı koymak gerekir.

— Faşizme karşı ideolojik planda verilen mücadelede şovenizme, milliyetçiliğe, «üstün ırk» ya da «üstün ulus» teorilerine karşı da ciddi ve tutarlı, yaygın bir ideolojik çalışma sürdürmek gerekir. Şovenizme ve ırkçılığa karşı düşünsel mücadelenin nirengi noktası, **halkların kardeşliği** ve **ulusların kendi kaderini tayin hakkı** ilkesidir.

— Gene faşizmin güçlendirmeğe çalıştığı

militarizme, silahlanma yarışına karşı, dünya barışını savunmak, barış içinde birlikte yaşama ilkesini bütün boyutlarıyla kavratmak, haksız savaflara (emperyalist karakterli yağma savaşlarına) karşı çıkmak, bütün gerçek barışsever güçlerin ortak barışçı şiarlarını yaymak önemli bir yer tutar.

— Genel olarak burjuvaziye karşı ideolojik mücadele sürdürmek, uluslararası ve ulusal düzeydeki devrimci ve ilerici güçlerin en önemli düşünsel görevleri arasındadır. Tekelci burjuvazinin en gerici kesimlerinin kanlı ve despotik rejimi olan faşizme ve faşist propagandaya karşı ideolojik mücadele ise daha da yoğun, ayrıntılı çabaları gerektirir. Bu nedenle, genel olarak burjuva ideolojisine ve tekelci burjuvazinin propagandasına, özel olarak faşist propaganda ve demagojilere karşı etkin bir düşünsel mücadele sürdürmek en önemli devrimci-demokratik görevlerimizdendir.

Özellikle günümüzde Amerikan emperyalizminin az gelişmiş ülkelerdeki faşist çabalarına, komplo ve girişimlerine karşı, faşist partilere, gruplara, faşist propagandalara, ya da faşizmin işine yarayacak görüşlere karşı, tutarlı, ısrarlı ve sürekli bir düşünsel ajitasyon-propaganda çalışmasını gerçekleştirmek gerekir. Faşist

propagandaları, demagojileri boşa çıkarmak, anti-faşist ideolojik mücadeleyi bir «aydın hareketi» olmaktan çıkarıp, işçi sınıfı başta olmak üzere en geniş emekçi halk yığınlarına yaymak, kitleler içinde anti-faşist görüşleri derinleştirip kökleştirmek günümüz Türkiyesinde de en önemli devrimci-demokratik ödevlerdendir.

ANTI-FAŞİST MÜCADELEDE SLOGAN SORUNU

Anti-faşist mücadele, yukarıda da belirttiğimiz gibi, faşizme karşı en geniş güçleri bir demokratik cephede toplamağı öngörür. Bu nedenle, anti-faşist mücadelenin temel şiarları, bütün bu anti-faşist güçlerin **ortak demokratik sloganları** biçiminde olmalıdır.

Anti-faşist mücadelede sloganlar tesbit edilirken, demokratik cepheyi daraltacak, birtakım demokratik güçlerin o cepheye katılmasını önleyecek ya da geciktirecek, mütereddit ve salınan bazı ara zümreleri karşı tarafa itecek sol sekter tutumlara ve sloganlara başvurmadan kaçınmak şarttır. Anti-faşist eylem birliğine katılacak olan siyasal demokratik güçler, acil mücadele hedefleri ve sloganları etrafında ve somut bir program ve protokolle çalışma göstermelidirler Bu ortak mücadelede ve eylem birliğinde,

syasi güçler arasında sınıfsal, zümresel ve ideolojik ayrılıklar vardır. Ama bu ayrılıkların ön plana çıkartılması ya da anti-faşist mücadele platformda sözkonusu edilmeyecek türden ideolojik ayrılıkların öne sürülerek, birleşik cephe hareketinin zaafa uğratılması yanlıştır.

Tarihsel pratik göstermiştir ki, anti-faşist cephe hareketlerinde veya birleşik eylem çabalarında daima belli başlı iki kesim ayrılıkçılık çıkarır. Bunlardan birisi, sosyal demokrasidir. Sosyal demokrasi, sosyalistlerle olan ayrılığını, anti-faşist mücadelede de ön plana çıkarmağa çaba gösterir. Oysa, bu iki gücün, anti-faşist, demokratik planda işbirliğini ve birleşik cepheyi gerçekleştirmeleri mümkündür. Demokratik cephe ve güçbirliği çabalarında temel ayrılıkçılığı çıkaran diğer güç, genellikle «sol»-sapma eğilimleri olmaktadır. Bu kesimler de, faşizme karşı acil görevleri önemsemeyip, cepheyi daraltacak, anti-faşist güçlerin tümünü birden aynı demokratik birlik hareketinde toplanmalarını önleyecek sekter ve itici bir tutum içinde olurlar. Örneğin, «sol» sapma eğilimleri «devrimin sloganlarını», anti-faşist mücadelenin sloganları ile özdeş tutarlar, bunları birbirlerine karıştırırlar ve bu küçük burjuva tavrı, diğer bir kısım küçük burjuva zümrelerinin demokratik si-

yasal, ekonomik örgütlerinin ortak anti-faşist cephe hareketinden uzak durmasıyla sonuçlanır.

Anti-faşist mücadelede slogan sorunu, bilim açısından, ilke olarak yalındır. Bilim, faşizme karşı, demokratik halk ve özgürlükler için, bu özgürlüklerden yana olan bütün devrimci ve demokratik güçlerin **acil çıkarlar talepler etrafında** eylem birliği yapmalarını öngörür. Şu halde, anti-faşist mücadelenin sloganları, başlıca **acil demokratik-ekonomik talepleri** dile getirir.

Anti-faşist cephe hareketinin ortak sloganlarının tesbiti, bu bilimsel ilke temeli üzerinde, ülkeden ülkeye ve dönemden döneme değişen koşullara göre biçimlenir.

Dünya pratiği bazı durumlarda faşizmin yıkılmasıyla devrimin gerçekleşmesinin aynı olduğu deneyleri yaşamıştır. Bu durumlarda, anti-faşist cephe, aynı zamanda devrim cephesi niteliğini de taşımıştır. Böyle durumlarda anti-faşist sloganlarla devrimin sloganları ile birlikte, kısmen çakışık ve kısmen içiçe olarak kullanılmıştır. Ama tarihte böyle olaylar, bilimde tarif edilen **devrimci durumun** (devrim durumunun) varolduğu zamanlara özgüdür. Yoksa, «sol» sapma maceracılarının iddia ettiği gibi, her faşizmin yıkılışının ardından «devrim» gel-

mez. Devrim, ancak devrimin objektif ve sübjektif koşulları varsa gelebilir. Bunu da belirleyen «sol» sapmanın sübjektif ve serüvenci küçük burjuva anlayışı değil, **bilim**'dir. «Faşizmin iktidarda olduğu her kapitalist ülkede, faşizmin yıkılması devrimin de gerçekleşmesini getirecektir» diye düşünmek goşist bir anlayıştır. Örneğin geçen yıl Portekiz'de böyle bir yol izlemeğe çalışan Troçkistler ve «sol»-maceracıların eylemleri devrimci harekete zarar vermekten başka bir şeye yaramamıştır. Aynı şekilde, bugün iyiden iyiye sallanmakta olan İspanya'da faşizmin ardından «devrim»in doğacağını iddia etmek gene maceracı bir eğilimdir. Tıpkı Türkiye'de 12 Mart faşizminin ve Yunanistan'da Amerikancı Abaylar cuntasının yıkılmasının ardından «devrimin» geleceğini öne sürerek bu türden serüvenci eyemler önermek gibi...

Öte yandan, faşizmi izleyen dönemde, işçi sınıfı elbette devrimci mücadelesine devam eder ortaya çıkan yeni koşullarda, halk cephesi yeniden düzenlenir. Fakat her anti-faşist cephe hareketi, aynı zamanda ve aynı anda devrimi de öngören bir anlayışla ele alınacak olursa, faşizme karşı mücadelede en geniş güçleri toplamak çoğu kez mümkün olmaz. Bu tutum işçi sınıfını faşizme karşı yalnız başına cepheye sürmek demektir.

Gene bilimin ilkesi olarak ısrarla belirtmeliyiz ki, faşizme karşı demokratik halk cephesinin çekirdeğini işçi-köylü ittifakı oluşturur. Bu ittifak, hiç kuşkusuz, uzun erimde, **işçi sınıfı öncülüğündeki halk iktidarını** öngören cephe hareketinin de çekirdeğini ve temelini oluşturur. Ama taktik hedefler ile stratejik hedefleri birbirine karıştırmamak, taktik vuruş hedefini doğru belirlemek, bilimin bir gereğidir.

Bu nedenle, her konuda olduğu gibi, bu konuda da kalıplar ve şablonlar getirmek önemli yanlışlara ve hatalara yol açar. Sadece, yukarıda açıkladığımız anti-faşist mücadele **ilkelerini** doğru kavrayıp, onları hayata yaratıcı olarak uygulamak gereğini vurgulamalıyız.

ÖZET :

İkinci Bölümde ele aldığımız noktaların en önemli olanlarını özet cümleler halinde tekrarlayalım:

— Faşizme karşı mücadele **sınıfsal bir mücadeledir.**

— Anti-faşist mücadele, faşizme karşı olan bütün toplumsal güçlerin ortak **demokratik cephe hareketini**, ve buna uygun bir program ile sloganları, birleşik eylemleri öngörür.

— Faşizme karşı mücadelenin ana yöntemi **yığınsal mücadeledir**. Kitlelerden kopuk davranışlar, ve önerilerle anti-faşist mücadele başarıya ulaşamaz.

— Anti-faşist mücadelede sosyal demokratların kaypaklığını ve yalpalamalarını giderecek, ama sosyal demokrat kuyrukçuluğuna düşmeyecek doğru bir politika izlemek ve bu konuda sabırlı çabalardan bıkmamak gerekir.

— Anti-faşist mücadele aynı zamanda bağımsızlık ve barış mücadelesiyle de doğrudan ilişkilidir.

— Broşürün bu bölümünden de görüleceği gibi anti-faşist mücadele konusunda daha çok faşizmin iktidarda olduğu veya tırmanış halinde bulunduğu ülkeler ve durumları ele aldık. Gerçekten de anti-faşist mücadelenin güncellik kazandığı ve geniş boyutlara vardığı durumlar, öyle koşullar için sözkonusudur. Ama, emperyalist çağda herhangi bir sömürücü sınıflı toplumda, özellikle kapitalist toplumda anti-faşist mücadele daima gündemdedir. En gelişkin burjuva demokrasilerinde bile örneğin Fransa'da, İtalya'da, İskandinav ülkelerinde vb. faşist hareketler vardır. Ama o koşullarda baş çelişki faşizm ve faşist tehdit ile tüm demokratik güçler arasında olmadığı için, bugün için gelişkin

burjuva demokrasilerinde anti-faşist mücadele devrimci-demokratik hareketin gündeminin başında değildir. Ama faşizme karşı mücadele, o toplumlarda bile gündem dışı değildir.

Bu nedenle faşizmin iktidarda olmadığı hatta bir tehlike halinde bile olmadığı ileri kapitalist ülkelerde bile, faşizme karşı ideolojik mücadele yürütmek zorunludur.

— Faşizme karşı ideolojik mücadelenin esasını, «sınıflarüstü devlet» demagojisine, şovenizme, militarizme, silahlanma yarışına, anti-demokratik ve despotik yönelimlere karşı ajitasyon ve propaganda çalışması teşkil eder.